Kambio

K A M B I O

Portabos Independiente Antijano

Anja 1, Númerc 8 januarie 1966

Redakshon: H. Arends, Den Haag; M. de Castro, Tilburg;
J. Eustatia, F. Oduber, Nijmegen; A. Moen, Amsterdam;
R. Pieters, Delft; C. Romney, Leiden.
Direkshon: H. Hollander, Casa Academica 132, James Wattstraat 72
Amsterdam.

Kontenido:

KAMBIO ta sali kada seis siman
supskripshon ta monta fl. 5,--
Un supskripshon aeropostal pa
Antijas ta monta fl. 5,-- ant.crt.

EEN JAAR KAMBIO

Vandaag, met het afleveren van het achtste nummer van Kambio, is het eerste jaargang voltooid. Geen gebeurtenis van wereldschokkende betekenis, maar voor ons een niet onbelangrijke mijlpaal.

Onder de in Nederland studerenden, en bij grote groepen op de Antillen is KAMBIO zonder meer een begrip geworden. In een jaar tijds is KAMBIO de spreekbuis geworden van de kritische Antilliaan, die ondanks of misschien helaas dank zij de geografische afstand tot zijn geboorteland de sociaal-economische, politieke en culturele ontwikkelingen in zijn land kritisch tracht te analyseren, en die zich geroepen voelt om regelmatig van leer te trekken tegen de machtige en of konservatieve, inerte en of korruptieve elementen die er op uit zijn om door handhaving van de status quo hun eigen kapitalistische en partijbelangen te behartigen ten koste van grote groepen verpauperende Antillianen.

Het is dan ook niet ten onrechte dat KAMBIO in brede kring de indruk gewekt heeft negativistisch te zijn ingesteld. Aan positieve en construktieve plannen ontbreekt het de redaktie niet De aktiverende invloed van KAMBIO op de Antilliaanse gemeenschap en op de in Nederland studerende Antillianen is onmiskenbaar. Diverse door KAMBIOgelanceerde ideeën zijn in gewijzigde vorm door andere lieden op de Antillen geïntroduceerd, als zijnde origineel. Binnen het kader van de Antilliaanse Studenten Raad zijn er werkgroepen geformeerd die zich aktief bezighouden met de bestudering van verschillende aspekten van de Antilliaanse problematiek.

Zolang echter op de Antillen de macht in handen blijft van de huidige gezagdragers en economische machtsgroepen vrezen wij dat konstruktieve, realisabele plannen dezelfde weg zullen blijven afleggen van de afgelopen tien jaar: prullenmand, ambtenarenla, of als eigen bedenksel gelanceerd vlak voor de verkiezingscampagne, waarna prullenmand, resp. la.

Noemenswaardige negatieve reakties op KAMBIO bereikten ons van twee kanten: de Antilliaanse pers en de Kerk. Al zijn wij ons bewust van de tragiek van de situatie, wij zijn hen dankbaar voor hun houding: het was zelfs karikaturaler en voorspelbaarder dan wij hadden durven hopen.

Aanvankelijk beschouwden zowel de Beurs als de Amigu ons blad als een ideaal middel om de ander mee te lijf te gaan. De Beurs viel ons bij wanneer het kritiek op de kerk betrof, en de Amigu meende politiek munt te slaan door overname van artikelen die de regeringspolitiek attakeerden. Zoals echter te verwachten was, haastten zij zich tot het sluiten van een gentleman-agreement toen het duidelijk werd dat KAMBIO essentiële veranderingen voorstond die in strijd waren met Shell, resp. bisschoppelijke belangen: na het derde nummer werd KAMBIO noch door de een, noch door de ander geciteerd. Wij kunnen ons slechts gelukkig prijzen dat er niet meer stof uit KAMBIO gebruikt is in het hypocriete schijngevecht tussen Shell- en Bisschopskrant.

Via laatstgenoemde krant vernamen wij ook de houding van de Kerk jegens KAMBIO. De redaktie werd huichelachtig genoemd en werd geadviseerd: wachten op Rome. De redaktie heeft gewacht en zij wacht nog steeds. Misschien zal zij wel 400 jaar moeten eer er een nieuw Vaticaans Concilie is, en misschien dat de pil er dan wel door komt. Wat betekent per slot van re-

kening 400 jaar op de eeuwigheid?

Wat het redaktioneel beleid betreft, achten wij ons verplicht om ten aanzien van één punt een explicatie te geven. Van diverse kanten werd ons verweten dat de anonimiteit van de artikelen een zekere angst zou verraden voor represailles van de Antilliaanse overheid. Deze dwaze veronderstelling is voor ons nooit een punt van overweging geweest. In elk nummer van KAMBIO werdde volledige redaktie van het blad genoemd en deze redaktie draagt vanzelfsprekend de volledige verantwoordelijkheid voor de inhoud. Alle niet ondertekende artikelen moeten beschouwd worden als geschreven te zijn door de redaktie; artikelen die van niet-redaktionele hand waren, werden onderscheiden door vermelding van de initialen van de betreffende schrijver. Hiermeehebben wij de kleingemeenschappelijke denkwijze willen bestrijden die al te gemakkelijk resulteert in ridikule konklusies als: nou, wat is die Pedritu in Holland een communist geworden, of Pedritu's vader heeft een NVP-job, dus hij moet wel tegen Jonckheer schrijven etc.

Acht nummers, een jaar KAMBIO. Voor ons een des te trotser mijlpaal omdat wij bij deze gelegenheid geen instituten hoeven te danken voor hun subsidies of adverteerders voor hun gulle bereidwilligheid. Dank brengen wij alleen aan U dierbare lezers en sympatisanten, voor de spontane wijze waarop U ons gesteund hebt.

Vele honderden van U hebben KAMBIOin leven gehouden door financiële steun in de vorm van het abonnementsgeld; zonder Uw materiële steun zouden wij machteloos zijn.

Bijzondere dank aan de velen onder U die ons belangeloos gesteund hebben door grote aantallen nieuwe abonnees voor ons aan te werven. Veel dank aan alle typisten en typistes, plakkers en nieters die ons vaak zeer veel werk uit handen hebben genomen.

Uw aller steun, hulp en opbouwende kritiek is voor ons een aanwijzing dat KAMBIO op de juiste weg is en hoopvol het tweede jaargang kan instappen.

++++++++

TWEE GEDICHTEN UIT SPANJE

Het is goed er aan herinnerd te worden dat er dicht bij Nederland, in Spanje n.l. mensen in een onvrije militaire staat leven.

Van Ditmar te Amsterdam komt onze herinnering te hulp met de uitgave van tekeningen van Agostin Ibarrola gemaakt in de gevangenis van Burgos. Het is een goed verzorgd boekwerkje geworden waarin ook gedichten van Marcos Ana en Vidal de Nicolas zijn opgenomen. Ibarrola werd in 1962 tot negen jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens"militaire rebellie". Hij had tijdens de grote mijnwerkersstaking in Asturië een reizende tentoonstelling met lezingen over de strijd tegen armoede en onderdrukking georganiseerd. Vidal de Nicolas is op gelijke aanklacht eveneens in 1962 tot langdurige gevangenisstraf veroordeeld. Marcos Ana werd in 1921 te Salamanca geboren, is nu 43 jaar en heeft van 1939 tot 1962 in de gevangenis doorgebracht omdat hij als 18-jarige jongen lid was van de socialistische jeugd.

KAMBIO kan zijn lezers in dit stadium van zijn ontwikkeling nog geen fotos aanbieden. Daarom wel van Vidal de Nicolas en Marcos Ana deze twee gedichten:

Cuando Más Amo La Libertad
==========================

Cuando más amo la libertad, agosto, las mejillas
de Raquel, el albedrío con el vaso de vino
levantado:

esa horrible postal del policía.
El olor de uniformes me llegaba,
sus vigilantes fusiles homicidas,
el recuerdo de sangres torturadas,

la dimensión cercada de mi patria herida.

Vidal de Nicolas

Norma
=====

Quiero que mis poemas tengan hueso
y estructura de piedras palpitantes;
verlos siempre de pie (torres errantes
de la vida y el hombre), por su peso.

Capaces de ser bala y de ser beso,
cantos de paz o puños resonantes;
azules como el rayo o verdeantes
como olivo maduro...Que su espeso

son a metal, colmena o bosque herido,
suba desde mi sangre, tensamente,
a otro labio desierto y perseguido.

Versos con alma y versos con simiente,
con atléticos hombros y un erguido
pueblo de corazones por su frente.

Marcos Ana

ELECTRICITEIT EN WATER

Met instemming hebben wij het bericht van de verlaging van de electriciteitstarieven op de Antillen ontvangen. Na onderhandelingen tussen enerzijds de antilliaanse Regering en anderzijds de N.V. O.G.E.M.(Overzeese Gas- en Electriciteitmaatschappij) en de N.V. Elmar(Electriciteitmaatschappij Aruba) is men overeengekomen om tot een algemene verlaging van alle electriciteitstarieven over te gaan. Ons wel gemeend proficiat aan het adres van de Regering voor deze uitgesproken constructieve stap in de goede richting.

Hiermee is dan voorgoed afgerekend met het welbekende fabeltje dat de Regering geen maatregelen kan en mag treffen tegen dergelijke monster-N.V.'s, vooral met het oog op het eventueel abandoneren van hun belangen. We hopen dan ook dat de Regering door gaat met het aandraaien van de duimschroeven op de juiste plaatsen. We denken b.v. aan een volledige prijsbeheersing van de primaire levensbehoeften(terzelfde tijd dat de electriciteitstarieven verlaagd werden, gingen de broodprijzen beduidend omhoog met gevolg, een teniet doen van de tariefverlagingen), belastingverhoging vooral voor de hogere inkomensgroepen, verlaging van de waterprijs en aan andere in de loop van de tijd door KAMBIO naar voren gebrachte onderwerpen.

Voordat we verder gaan willen we eerst vaststellen dat er zeer zeker sprake is van een verlaging van de electriciteitstarieven. We zijn echter van mening dat dit veel eerder had moeten plaatsvinden.

Wat de antilliaanse kranten betreft, zagen we weer een sterk staaltje van nieuwsvoorziening. Zij spraken van een totale inkomstenderving per jaar van 0,9 miljoen antilliaanse guldens voor de N.V. O.G.E.M.(Curacao en Bonaire) en van 6¼ ton voor Elmar. ± 50 % van de verlaging komt aan de huishoudelijke verbruikers ten goede en de rest aan airconditioning, zakelijke instellingen en grootverbruikers. Wij willen het anders stellen, n.l. in de loop van de jaren hebben deze Maatschappijen de Antilliaanse Gemeenschap op zijn minst bovengenoemde bedragen te veel laten betalen.

Ter Uwer informatie enkele cijfers betrekking hebbende op tarief A, dat is voor Woonhuizen:

in kwh	gebied	tarief in ct/kwh oud	tarief in ct/kwh nieuw	gemiddelde kwh-prijs voor het aangegeven gebied oud	gemiddelde kwh-prijs voor het aangegeven gebied nieuw
vastrecht per maand	0- 20	ƒ 4,--			
	0- 27		ƒ 3,--		
volgende 23	28- 50	5	11	12,2	11
" 100	51-150	12,6	11	12,6	11
" 50	151-200	5	9	11,8	10,7
" 50	201-250	15	9	11,4	10,3
" 30	251-280	15	7	12,0	10,0
" 120	281-400	5	7	11,1	9,4
boven 400		variërend tussen 5 en 15	7	in de omgeving van 2500 kwh 9	7,3

Het oude tarief vertoonde een grillig verloop wat de kwh-prijs betreft, dit in tegenstelling met het nieuwe. Om een indruk te krijgen van de verlagingen hebben we het geheel verdeeld in gebieden (volgens het oude Ogem-tarief) en hierna het gemiddelde kwh-prijs over dit gebied bepaald. We zien dat in het gebied van 27 tot 200 kwh een gemiddelde verlaging komt van maximaal 1,6 ct/kwh. Vermoedelijk zal het grootste gedeelte van het volk als verbruiker in dit gebied vallen. Boven de 200 kwh verbruiken zien we dat deze verlaging groter wordt. Degene die meer dan 200 kwh verbruiken zullen inderdaad een voelbare verlaging genieten. Maar we kunnen gevoeglijk aannemen dat degene die zoveel electriciteit verbruikt wel tot de hogere inkomensklasse zal behoren. We vragen ons af of het grootste gedeelte van de verlaging niet hier is terecht gekomen, waardoor de aankondiging:"Prijs di korriente a baha pa Pueblo" tot een loze leuze inschrompelt.

Om echter deze verlaging naar waarde te kunnen beoordelen, zouden we graag meer gegevens tot onzer beschikking willen hebben, zoals b.v.:

1) Hoe is de frequentieverdeling van de verbruikers ten opzichte van het aantal verbruikte kwh.
2) Hoe is de frequentieverdeling van de gewogen kwh-prijsverlaging, d.w.z. het aantal afnemers per interval vermenigvuldigt met de prijsverlaging in ditzelfde interval.
3) Afhankelijk van deze verdeling, waar liggen de gewogen gemiddelden. Hieruit kunnen we zien, waar het zwaartepunt van de verlagingen ligt.

Voor ons is dit een vraag, misschien voor de Regering ook, maar in ieder geval is dit voor de electriciteitsbedrijven een weet. In een geheel ander vlak ligt de vraag, het waarom van deze verlging. Immers de desbetreffende maatschappijen zijn toch geen filantropische instellingen. Waziger wordt het geheel als we nog bedenken dat bij het begin van de onderhandelingen ter vestiging van een aluminiumfabriek met bijbehorende eigen electriciteitcentrale, de OGEM in eerste instantie negatief reageerde.

De gemeenschap werd overweldigd met zo'n intensieve propagandastroom ten tijde van de verlaging dat het niet bewust was van de eventuele politieke prijs dat de Regering noodgedwongen heeft moeten betalen.

Men was op Curacao nog steeds in een roesperiode, toen uit de "Democratische" gelederen een aanval gedaan werd op de waterprijs. De waterprijs is te hoog en dient terecht verlaagd te worden. Het paradoxale van deze gehele vertoning was wel dat de Democratische vertegenwoordiging de door haar zelf enkele jaren eerder tot stand gebrachte contracten onder vuur nam. Het was toen duidelijk dat met dit optreden de politieke strijd, met het oog op de voor de deur staande Statenverkiezing , was ontbrand. En zoals gewoonlijk zal men alle middelen hanteren om de tegenstander zo zwart mogelijk te maken ten overstaan van het kiezersvolk. En gewoontegetrouw hopen de demagogen dat door het smijten met cijfers, door krompraterij, en door het aanhoudend uitstoten van bepaalde verkiezingsleuzen, de gemeenschap het niet meer zo duielijk zal zien. Als het eenmaal zover is proberen zij dan het volk datgene wijs te maken wat op dat ogenblik voor hen oportuun is en in hun belangenstraatje past.

Op het ogenblik is de watervoorziening in vele gedeelten van deze wereld een zorgenkind. Dit geldt zowel voor ontwikkelingslanden als voor ontwikkelde landen. Zo ook voor de Antillen. De techniek is intussen zover voorgeschreden dat we volgens verschillende methoden zoetwater uit zoutwater kunnen winnen. Als we ons beperken tot de Antillen dan is het probleem in principe een kostenprobleem.

De watertarieven op Curacao zijn:
Een vastrecht van f 1,50 per m^3 (voor woonhuizen tot 8 m^3) en
f 2,00 per m^3 meerverbruik.

De productiekosten van het water bedroeg voor het jaar 1965 ± f 1,15 per m^3 (d.w.z. zonder distributiekosten) en inclusief deze laatsten f 1,56 per m^3.

Wat direct opvalt is dat de distributiekosten (f 0,41/m^3) ¼ van de waterprijs uitmaken en te hoog zijn, vergeleken met soortgelijke gevallen elders. Door een reorganisatie van de dienst Waterdistributie en een efficientere aanpak moet het mogelijk zijn de distributiekosten te drukken.

De ontwikkeling van de waterdestillatiebedrijf is steeds gepaard gegaan met vele tegenslagen, misrekeningen e.d. De jaren 1960 en1961 liggen ons nog fris in het geheugen. Nu moeten we weer constateren dat het voorspelde niet zal uitkomen. Misschien vindt dit zijn oorzaak in het feit dat we iedereen die maar uit Nederland komt, als een deskundige of expert kwalificeren. Wij vragen ons af of elke deskundige inderdaad deskundig is. Is het onze Regeerders nog steeds niet duidelijk dat we tot een soort proefstation op ware schaal zijn veroordeeld, waar men naar hartelust mag experimenteren.

Bekijken we het geval van een waterdestillatiefabriek, zoals dat op de Antillen, dan kunnen we vaststellen dat Nederland niet kan bogen op opgedane ervaring die benodigd is voor het ontwerpen en het ontwikkelen van zo'n groot project. Het is wel begrijpelijk dat Nederland als geldschieter, eisen stelt die voor haar zo gunstig mogelijk zijn. Maar op het ogenblik dat wij verplicht worden om de lening af te lossen plus de verschuldigde rente hierover te betalen, dan is zonder meer terecht dat wij tegeneisen gaan stellen. Wij kunnen gezien ons wankele economie niet al te veel risico's (financieel en technisch) nemen, maar dienen met een hoge graad van zekerheid te werk te gaan. Waarom hebben we geen gebruik willen maken van de ervaringen opgedaan bij soortgelijke projecten door andere landen, met name de Verenigde Staten en Israel?

Nu we eenmaal met de gegeven situatie zitten moeten we een zo goed mogelijke oplossing voor zoeken, maar wij zijn gewaarschuwd.

We zullen ons in dit artikel beperken tot het belichten van enkele facetten van dit waterprobleem. Voor degene die meer van willen weten, verwijzen we naar de notulen van de Eilandsraadvergadering van 8-9-1965, de krantenverslagen en commentaren van 8 en 9 september 1965, jaarverslagen van het Eilandgebied Curacao, Witboek, e.a.

De werkelijke productiekosten van het water bedraagt voor het jaar 1965: ± f 1,42/m^3 en is als volgt samengesteld:
± f 0,56 is bestemd voor de afschrijving van de waterfabriek, de aflossing van het van Nederland geleende geld, plus de rente hierover.

± f 0,45 voor oliekosten.
± f 0,37 gaat op in de post administratie; onderhoud en bediening van het complex.
De resterende f 0,04 wordt besteedt aan chemicaliën.
Tijdens het productieproces wordt electriciteit opgewekt. Deze electriciteit wordt aan de OGEM geleverd tegen een prijs van ± 1,65 ct per kwh. Deze prijs is aan fluctuaties onderhevig daar het aan de olieprijs is gekoppeld. Tegenover elke m3 geproduceerd zoetwater, wordt een hoeveelheidelectriciteit ter waarde van f 0,27 aan de OGEM verkocht. Hierdoor komt de waterproductieprijs op een totaal bedrag van f 1,42 - f 0,27 = f 1,15 te staan, dit in tegenstelling met de door de deskundigen berekende kostprijs van f 0,893. Bij de opzet van dit project dacht men voor minstens 17 ct meer electriciteit per m3 zoetwater aan de OGEM te leveren. Wat zijn de redenen voor deze overschatting? Of hapert misschien iets aan het contract tussen het Eiland en het electriciteitdistributiebedrijf OGEM? Door een kleine verhoging van de kwh-prijs b.v. van 1,65 ct naar 2,65, zal men ± 16 ct meer per m3 ontvangen en dan komen de verwachtingen en de resultaten beter overeen. We weten dat de OGEM dit kan betalen en verwijzen naar hun financiële verslagen.

Over contracten gesproken, het contract tussen het Eilandgebied Curaçao en de N.V. Shell Curaçao verdient ook de nodige aandacht. Eerst had men een verlopige overeenkomst gesloten met de Shell. Later toen bleek dat de waterkostprijs beduidend hoger zou komen te liggen, heeft men het contract gewijzigd. En naar onze mening nog steeds in het nadeel van ons Eiland, hoewel naar de mening van deze instantie de Shell vele concessies heeft gedaan.

De Shell betaalt op het ogenblik f 1,00 per m3 water d.w.z. f 1,42 - f 1,-- = f 0,42 te weinig of als men het minder juist wil bekijken f 1,15 - f 1,-- = f 0,15. We zullen tochdit laatste bedrag aanhouden, omdat het immers zonder meer duidelijk is dat dankzij de grote waterafname van de Shell de prijs zo laag gehouden kan worden. En verder moeten we zorgen dat onze prijs lager blijft dan de kosten die de Shell zich zou moeten getroosten, als zijzelf voor haar watervoorziening zou gaan zorgen, b.v. door eigen waterdestillatiefabriek of door invoer van zoetwater. In het jaar 1965 is door de Shell ± 2.440.000 m3 zoetwater afgenomen. Een gemakkelijk rekensommetje wijst uit dat de Curacaose gemeenschap een bedrag ter grootte van 2.440.000 x f 0,15 = f 366.000, aan de Shell heeft geschonken. Voor 1964 is dit bedrag 1.661.000(staat gemeld in het jaarverslag 1964, terwijl tijdens de debatten van 8-9-'65 de desbetreffende Gedeputeerde het had over 1.261.000 m3) x(f 1,20 - f 1,00) = f 332.200,00. Uit deze geldbedragen zou men niet kunnen vermoeden dat Curaçao in een economische crisis verkeerd.

Vaker hebben de Eilandelijke onderhandelaars naar voren gebracht dat bij de nieuwe overeenkomst de Shell belangrijke concessies heeft moeten doen. Wij van onze kant bekijken het anders. Degene die uit deze onderhandelingen als overwinnaar naar voren is getreden is de Shell. Voor haar was er helemaal geen sprake van het doen van concessies aan het Eiland, wat des te meer opvalt als men ze goed bekijkt. De z.g. "Shellconcessies".:

1) De Shell zal 7.000 ton water in plaats van 5.000 ton afnemen. Zo nodig, b.v. t.g.v. storingen in de waterfabriek, zal ze minder afnemen. Het is wel duidelijk dat de Shell water nodig heeft en wel veel water.
2) De Shell zal gedurend 15 jaar i.p.v. 10 jaar water afnemen. Moeten wij hieruit concluderen dat de Shell minstens 15 jaar nog op de Antillen blijft? Echter, met het afkopen van 5 jaar

waterleveranties is een klein bedrag gemoeid. Het is maar goed dat men dit weet.

3) De besparingen ten bedrage van f 300.000 per jaar als gevolg van een verlaging van de stookolieprijs, wordt door het reeds boven genoemde geschenk te niet gedaan.
4) Het water wordt bij post 5 afgeleverd aan de Shell, die zelf zorgt voor verdere distributie. De Shell beschikt zelf al over een leidingnet. Waarom zou zij een tweede bij willen hebben, met als directe gevolg dat ze ook distributiekosten moet gaan betalen?

We verheugen ons dat het Bestuurscollege weer onderhandelingen heeft geopend met de Shell. Tot heden echter zijn geen enkele mededelingen gedaan over een bereikt akkoord. De tijd dringt.

En verder zijn we nog steeds van mening, dat de waterprijs omlaag móét, dat de Shell minstens een bedrag gelijk aan de productiekosten móét betalen, dat de door de OGEM aan het Eiland te betalen kwh-prijs omhoog móét, dat de kwh-prijs die door de gemeenschap wordt betaald omlaag móét, dat de energievoorziening een te belangrijke zaak is om alleen aan een monopolistische particulier over te laten en dat de Eilandgebieden moeten zorgen minstens 51% van de aandelen van de respectievelijke maatschappijen in handen te krijgen.

X = X= X= X= X= X= X= X= X= X= X= X= X=

MILJOENENDANS, LATIJNS-AMERIKAANSE CADANS

De Verenigde Staten pompen miljoenen jaarlijks in Latijns-Amerika en verdienen evenzo jaarlijks het tienvoudige. Dit is een alom bekend feit, eveneens bekend is dat de latijnse dictators kapitalen meenemen bij hun vlucht aan het einde van hun regime. Hoeveel is niet zo bekend, maar dit staatje in hollandse guldens geeft m.i.z. een aardig overzicht:

Perez Jimenez	820 miljoen	Venezuela
Trujillo	650 "	Santo Domingo
Peron	75 "	Argentina
Batista	28 "	Cuba
Rojas Pinilla	26 "	Colombia
Somoza	24 "	Nicaragua
Magloire	4,5 "	Haïti

Een aardig sommetje niet waar, maar wat zou nu het bedrag zijn dat door politici en ambtenaren in dezelanden bijelkaar gestolen wordt? Dit is eenvoudig niet te achterhalen, och ja is het eigenlijk nodig.........................We hebben het N.K.V. en Alders toch!

Gegevens ontleend aan Het Vrije Volk, Vrijuit 5, Bijlage d.d. 18 dec. 1965

REVOLUTIE, DE ENIGE WEG?

Toen medio vorig jaar in Santo Domingo onlusten waren uitgebroken, leefden bij velen de gedachte en de hoop op dat eindelijk dan een begin was gemaakt met de bevrijding van Latijns-Amerika. In ieder geval op St. Domingo kon nu schoon schip gemaakt worden. In het begin heeft het er op geleken. Maar daarna is er stagnatie gekomen met het resultaat een complete burgeroorlog, die nu nog lang niet is uitgewoed. De partijen in deze oorlog zijn bekend. Aan de ene kant staan mensen, die leidende posities innemen maar niets begrijpen van de impasse waarin L.A. is geraakt, en zich hardnekkig vast-bijten in de Status quo i.c. van Sto. Domingo. Anderzijds staan de mensen, die (ook) hardnekkig vasthouden aan een doel bewuste actie voeren en handelen om L.A. in casu Sto. Domingo weer gezond te maken, overeenkomstig haar natuurlijke mogelijkheden.

De les die L.A. intussen kan trekken uit het drama Sto. Domingo is duidelijk. De V.S. van Johnson zullen voortaan niet schromen de politiek van de meest onbuigzame intolerantie toe te passen op iedere dan noodzakelijkerwijs revolutionaire situatie, die zich in L.A. zal voordoen. Deze gunboat politiek is de Latijns Amerikanen bekend. Denk maar aan de tragedie in de "bahía de los Cochinos". Denk aan Guatemala, toen de C.I.A. president Arbenz heeft helpen afzetten; omdat Arbenz 225.000 acres land van de United Fruit Co had genationaliseerd. Nota bene land, dat tot dan toe altijd braak had gelegen.

Cuba ondervindt overigens nog dagelijks last van de moeite die de V.S. en Johnson zich getroosten om hun "western hemisphere" "clean" te krijgen. Dag en nacht wordt Cuba bewaakt. Herhaaldelijk worden er vanaf het vaste land van de V.S. infiltratie pogingen ondernomen. Er is een economiese boy-cot, die het de Cubanen onmogelijk maakt om zelfs hoog nodige medicijnen uit de V.S. te importeren. Wij weten het allemaal Cuba is sinds jaar en dag rood. Een rode staat, die meer van de wanhopige vleugelslagen van de Amerikaanse Adelaar te lijden heeft dan van de knoet van de Sowjet Beer. En iedereen zegt dat die terecht is. En iedereen zal straks zeggen dat het terecht is dat de Caraibiese zee rood zal worden van het bloed, dat gestort moet worden voordat het Caraibiese gebied en ook L.A. vrij zullen zijn. Rood zal Latijns Amerika worden. Zó ziet het in het begin van 1966 er naar uit.

Het jaar 1966 is intussen begonnen met een duidelijke stellingname van de kant van de arme volken tegen het imperialisme en het neo-kolonialisme. Vlak onder de vleugels van de Adelaar wordt op Cuba van 3 tot 8 januari een tri-continentale conferentie gehouden, gericht tegen het imperialisme. Afrika, Azie en voor het eerst ook Latijns Amerika heeft afgevaardigden van revolutionaire regeringen en bewegingen naar Habana gestuurd met het doel te komen tot een wereldomvattende strategie tegen het imperialisme. Voor Cuba en Castro is het feit dat deze conferentie in Habana gehouden wordt een morele overwinning zonder weerga. Voor Latijns Amerika is deze conferentie verder van histories belang. Door deelname van Latijns Amerika wordt duidelijk de positie van de L.A. volkeren bepaald. Die positie is nl. die van de "tiersmonde" van de onderontwikkelde gebieden in de wereld. L.A. behoort tot de uitgebuite delen van de wereld. En kan haast per definitie niet anders dan revolutionair zijn.

De V.S. en Johnson minimaliserennatuurlijk het belang van deze

conferentie. Niet omdat zij de handen vol hebben met Vietnam. Misschien wel, maar omdat zij weten dat Cuba en L.A. toch aan de beurt zullen komen. Dus nú nog geen krachten verspillen. Immers Johnson weet geen oplossing voor de Latijns Amerikaanse problemen. Zijn oplossing kan nooit een oplossing zijn. Cuba komt aan de beurt. En gezien de vastberadenheid van de Cubanen zal het een drama worden.

Omdat L.A. het dichtst bij de V.S. ligt en daardoor tot nu toe op de meest rigoreuze manier door de V.S. kon worden klein gehouden, zal zij ook de eerste zijn die de V.S. zal duidelijk maken dat de revolutie de enige oplossing zal zijn. En wel een gewelddadige revolutie, die nu al begonnen is, zij het nu nog ondergronds. Het zal in wezen de strijd worden van de arme tegen de rijke. De arme zal overwinnen, en intussen geleerd hebben dat de mens van zich zelf en zijn medemens is vervreemd. De arme van nu zal weten dat hij door zijn opstand een ander mens is geworden. Hij zal dan meer zichzelf geworden zijn.1)

Dat de Amerikanen zich hierover zorgen maken is duidelijk. Leest men b.v. wat Walter Lippmann na een reis door L.A. als oplossing aan de hand doet. Hij constateert eerst dat als er geen oplossing komt voor de situatie in L.A., het waarschijnlijk is dat er een soort proletariese anarchie over L.A. zal los breken. Als oplossing suggereert hij: iets, wat een combinatie zou moeten zijn van het nieuw te graven Panamakanaal en het Marshallplan. Het nieuwe Panamakanaal gebouwd met V.S.-dollars ten behoeve van de V.S. zal uiteraard weer onder V.S. souvereiniteit komen te vallen. En hoeveel verder zijn we dan? Het Marshallplan is een hulp plan geweest om Europa na de 2e Wereldoorlog er weer boven op te helpen. Wat hulp betreft weet L.A. best waar het om gaat. 13 Maart 1961 kondigt Kennedy zijn plannen aan voor een Alliance for Progress. Op 17 aug. 1961 werd dit hulpplan geratificeerd door de vergadering van de afgevaardigden van de O.A.S. landen bijeengekomen te Punta del Este. Nota bene met 20 stemmen tegen 1, Cuba had n.l. tegengestemd. Nog in hetzelfde jaar werd in strijd met het grondprinciep van de overeenstemming in Punta del Este(n.l. om geen hulp te verlenen aan dictators) prompt aan Ydigoras van Guatemala, aan Duvalier van Haïti, aan Somozas van Nicaragua, aan Stroessner van Paraguay miljoenen dollars geschonken door "the Inter American Development Fund".2)

Laten we ter verduidelijking nog zien hoe C. Furtado het Amerikaanse standpunt formuleert.3) Wat de V.S. willen is hun hachje veiligstellen. M.a.w. voor wat de binnenlandse aangelegenheid betreft: alle industriële en techniese vooruitgang moet verenigbaar zijn met en gereserveerd worden voor "the American way of life". Tot zover is dat hun goed recht. Maar de V.S. hebben een groot stuk buitenland te overzien. En ook daar moet precies hetzelfde gedaan worden om de Amerikaanse belangen te beschermen. D.w.z. handhaving van de Status quo. Voor L.A. daarentegen en dit geldt evenzeer voor het gehele z.g. "tiers monde" is het noodzakelijk om toegang te krijgen tot die weldadige techniese vooruitgang. L.A. heeft van het begin af te maken gehad met politiek economiese en sociale

1) zie artikel van Th. Stibbe in de Groene van 23 okt. 1965
2) zie The Great Fear door John Cerassi blz 259
3) zie artikel van C. Furtado in Le Monde van j.l. 5 jan.

instellingen(systemen) die, eerst door Europa en later door de V.S. waren ingevoerd met de bedoeling ze te laten fungeren als vooruitgeschoven posten van de europese resp. V.S. economie. Frappant was dat deze instellingen kapitalisties van aard waren en de resultaten moesten beperkt blijven tot een geconcentreerde groep. Deze geconcentreerde kapitalistiese industrialisatie van L.A. heeft dan ook geen wat Furtado1) noemt "des systèmes autonomes de développement" opgeleverd. Later is geprobeerd L.A. zodanig te industrialiseren dat zij op een gegeven ogenblik selfsupporting zou worden. Dit resulteerde in monopolie en nog grotere concentratie van het kapitaal. Momenteel is L.A. dan ook hard toe aan een economies sociale omwenteling. Hierbij moeten volgens Furtado met de volgende drie overwegingen rekening gehouden worden: 1) zorg dragen dat de techniese vooruitgang niet leidt tot concentratie van de winsten en dat de aanboring van de productiemiddelen niet wordt afgeremd. 2) trachten te komen tot een economiese integratie in L.A. 3) zodanig handelen dat de techniese vooruitgang wordt aangewend voor de specifieke behoeften van het ogenblik. Het is verder duidelijk dat alleen een bewuste planning en handelen van centrale economiese organen hiervoor zorg kunnen dragen. Vanuit die organen moet een herverdeling van het kapitaal komen. Het spreekt van zelf dat alleen zodoende een sociale herstructurering mogelijk is in L.A. En aangezien de leidende klassen de aard van dit probleem(van deze veranderingen) niet begrijpen zijn degenen, die een voor L.A. effectieve ontwikkeling voorstaan noodgedwongen revolutionair. Effectief wil zeggen voor geheel Latijns-Amerika, voor de gehele bevolking moet er vooruitgang komen. Dat hierop weinig kans bestaat als de V.S. en Johnson aan hun oplossing voor L.A. blijven vast houden is verder duidelijk. Furtado constateert dat nu de Russen blijk hebben gegeven de Monroe-leer te eerbiedigen, de V.S. de handen vrij hebben om op economies terrein langzaamaan te infiltreren. Hun evangelie is dan ook geworden dat aan de grote V.S. privé ondernemingen de hoofdrol moet worden toegekend in de ontwikkeling van Latijns-Amerika. De hulpverlening moet geschieden via deze grote ondernemingen. De resultaten in cijfers zijn schrikbarend. Om één land te noemen, dat dicht bij huis is: Venezuela2) In 1960 werd door amerikaanse oliemaatschappijen geinvesteerd een totaal van 10.584.000.000. bolivars. De profits waren 1.282.000.000; de herinvestering was dat jaar 75.000.000; mee naar huis genomen werd: 1.357.000.000. Van 1951 tot en met 1960 werd een winst gemaakt van globaal 15 miljard waarvan 1 miljard werd herinvesteerd. De rest werd mee naar huis genomen. Dit is met de Venezolaanse olie gebeurd. Straks komt het ijzer aan de beurt. De gedachtegang van de V.S. is dan ook dat L.A. geen directe hulp nodig heeft. Zij profiteert al rijkelijk van de herinvesteringen van de privé maatschappijen, die de menslievende taak van hulpverlening van Washington hebben overgenomen.

Zo te zien wacht Latijns-Amerika geen aangename toekomst. "De enige weg naar de bevrijding van Latijns Amerika d.w.z. de weg naar het socialisme gaat in bijna alle landen door een

1) Furtado is een braziliaanse econoom die mét de regering van Goulart weg moest en thans aan de Faculté de droit van Parijs doceert.
2) Zie The Great Fear van J. Gerassi blz 352

kogelregen. Degenen die in opstand komen zijn namelijk mensen die woedend zijn, die wanhopig zijn, die honger hebben, die het onrecht en de onderdrukking en uitbuiting en de vernedering niet langer nemen. Het zijn mensen waarvan nooit een redelijke eis of een kalm verzoek is ingewilligd die naar de wapens grijpen. Zij hebben niets te verliezen. En zij weten dat het enige antwoord op het geweer van de onderdrukker het geweer van de onderdrukte is." Zó zegt Che Guevara het in een interview met Th. Stibbe 1) Zó zegt J. Gerassi 2) het "it is a policy of suicidal shortsightedness, a policy of disaster. Our own rights(die van de V.S.) will never survive a rebellious Latin America united against us" Tot slot nogmaals Guevara:"Es cierto que en una revolución se triumfa o se muere si es verdadera"3)

1) zie "Groene" van 1965
2) J. Gerassi is ex-correspondent van het liberale New York Times voor Latijns Amerika en auteur van het boek over L.A.: The Great Fear.
3) Uit de brief van Guevara aan Castro, waarin hij zijn vertrek aankondigt om elders zijn strijd tegen het imperialisme voort te zetten.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Geletterde mieren en kakkerlakken........

In de Tijd van 29 december jongstleden troffen wij een interview met mevrouw dr. Meilink-Roelofsz aan. Mevr. Meilink, rijksarchivaris te Den Haag, had een trip naar de West gemaakt en had daar trieste ervaringen opgedaan. Onomwonden weet zij te vertellen dat er zowel in Suriname als op de Antillen niets gedaan wordt om kostbare documenten te conserveren. De mieren en kakkerlakken vreten de hele boel op. De ruimtes waarin de archiefstukken opgeslagen liggen zijn nauwelijks geventileerd. Alles wordt maar neergesmeten, kortom een enorme janboel. Nu was het allang bekend dat er niets aan reeële documentatie wordt gedaan in de West, maar de opmerking van mevrouw Meilink dat "initiatieven tot behoud van de stukken van de zijde van Nederland uiteraard niet op prijs wordt gesteld", is ons bizonder vreemd. Of men ziet de waarde van de archieven niet en dan is het de plicht van organisaties als de Sticusa om hieraan extra aandacht te besteden, of men weet donders goed wat er aan de hand is en probeert op deze wijze het nageslacht een kostbaar bezit te ontfutselen. Immers, het zou wel eensmogelijk zijn dat bepaalde documenten beter door mieren en kakkerlakken verteerd zouden kunnen worden dan door weetgierige historici...............

ENK

Si nos tabata salud

pa H.A.

mi ruman
riw ta corre bai lamá
cada grito ta jora embano
pero nos ilusion
nos siminja ta plamá
i manera un orkan nos lo pasa
ranca ruina i mentira

mi ruman
no lubida
nos toer dos
nos ta heridá
sin por cura
nos rebeldia
ta un herida.

i si nos tabata salud
nos lo a muri caba
yen di strea falso riba nos frente

mira bon
nos toer dos mi ruman
nos ta canando nos só

pero nos lucha lo ta manera
un candela di speranza
un rosa di desesperacion
corá i tristo
pero un sacrificio
i un ultimo existencia

i mi sa cu mi lo bringa band'i bo
mi só
mi lo bringa
pasobra t'esey mi a skohe
pero band'i bo

Federico Oduber

OMWENTELING IN HET ANTILLIAANSE POLITIEKE DENKEN?

Het is de taak van de politiek een harmonische samenleving met de middelen van de staat, op dynamische en op de toekomst gerichte wijze tot stand te brengen. Onder een harmonische samenleving wordt hier verstaan een samenleving waarbinnen de handelingen en wensen van de één weliswaar niet gelijk aan maar wel in harmonie zijn met de handelingen en wensen van de ander.

Bij het bestuderen van de wijze waarop het politiek leven op de Antillen zich afspeelt, n.l. in de vorm van partijen die het bestrijden van elkaar tot een dagtaak gemaakt hebben en slechts bij tijd en wijle als wijze van afleiding zich bezighouden met vraagstukken in het belang van de gemeenschap, kan men zich terecht afvragen of deze politiek geen drastische reorganisatie behoeft. Immers zodra het zedelijk streven naar een harmonische samenleving ondergeschikt wordt gemaakt aan het streven naar macht d.m.v. een moordende strijd, is er geen sprake meer van politiek handelen doch van volksmennerij en intrige.

De democratie is in haar diepste wezen niet enkel een formeel principe maar heeft ook een zedelijke inhoud en richt zich op een samenleving zoals deze behoort te zijn.

Dit komt duidelijk tot uiting in de definitie van het begrip democratie die zowel door Abraham Lincoln als door de Socialistische Internationale gegeven is n.l. Het leiden van het volk, door het volk en voor het volk.

Het is dus niet voldoende dat een volk "zelf" regeert, want het kan zichzelf ook slecht regeren. Geen enkel Antilliaan zal dit durven ontkennen en voorts heeft de geschiedenis in talrijke gevalllen bewezen dat een volk op grond van valse voorlichting en verkeerde leiding besluiten kan nemen, die regelrecht tegen zijn ware belangen indruisen.

Het vóór het volk dient expliciet naar voren te treden, het volk dient in een democratie niet enkel formeel de macht uit te oefenen maar moet dit ook op de juiste wijze doen, n.l. ten behoeve van het volk.

Het komt ons echter voor dat men het op de Antillen als volkomen in de haak beschouwt dat er geregeerd wordt niet primair in het belang van de kleine man maar veeleer in het belang van de grote zakenlieden en in het belang van de partijpolitiek, zolang dit maar op formeel democratische wijze geschiedt m.a.w. mits het volk maar zelf regeert. BLijkbaar zit het oude nederlandse spreekwoord hieraan ten grondslag: Als het op de groten regent, druppelt het op de kleinen.

Zonder overigens de theoretisch-economische achtergrond van dit spreekwoord aan te tasten, willen wij er echter op wijzen dat waar het momenteel om gaat de kleine man is die zonder werk rondloopt.

Men investeert enorme bedragen aan de lopende band in geweldige hotels en vergeet dat deze bij uitstek kapitaal-intensieve ondernemingen hét bestaansprobleem van de Antillen, de werkloosheid, niet op zal kunnen heffen.

Reeds meerderemalen hebben wij gewezen op de noodzaak van importvervangende-industrieen, zelfs enkele richtlijnen gegeven en erop gewezen dat slechts een gedegen industrialisatieprogramma enig heil, ook op korte termijn, zal kunnen brengen.

De kleine man, waar men over spreekt als men het heeft over het regeren voor het volk, wordt door het bos van grote zaken-

lieden-aasgieren, over het hoofd gezien.

Onder verwijzing naar "het belang van het volk", put men zich uit in het zoeken naar fraaie plekken om grootse hotels neer te zetten. E.E.G.-fondsen en leningen uit Nederland die gebruikt moesten worden om de werkloosheid op korte termijn op te heffen worden gespendeerd aan projecten die slechts op heel lange termijn hun invloed zullen doen gelden op deze precaire werkloosheid. Degenen die wél direct voordeel hebben aan deze projecten zijn juist diegenen die dit niet nodig hebben.

Terugkerend op onze eigenlijke onderwerp kunnen we ons afvragen hoe het regeren "voor het volk" in eer hersteld kan worden zonder dat "van" en "door" het volk aangetast worden. Hiermee komen we dan tevens op de taak van de student. Overigens zou dit de taak moeten zijn van jongeren met analytisch vermogen, mensen met een behoorlijke intellectuele capaciteit in het algemeen. Het hoeft dus bepaald niet iemand met een titel te zijn.

Het lijkt ons dat hoe meer tegenstrijdigheid van belangen en een daaruit voortvloeiende oppositie van elkaar bestrijdende politieke partijen in een volk gevonden wordt, des te moeilijker een regeren ten behoeve van het hele volk wordt, en des te geringer de mogelijkheid van een ware democratie, met alle gevolgen van dien.

Indien wij, studenten, aanspraak willen maken op het toekomstig intellect op de Antillen, dienen wij ons tevens de consequenties te realiseren en ons nu reeds bezinnen op de maatschappij die ons voor ogen staat.

Nu reeds moeten wij zoeken naar middelen ter opheffing van het denken in cliché's en de oppermacht der vooroordeel die er heerst. Men, ook de regering, blijft op de oude, bekende weg voortsukkelen en duldt geen krtiek. Integendeel, men wijst andersdenkenden met de vinger na, bestempelt ze tot kommunisten en begrijpt niet dat men diegenen moet aanmoedigen die een uitdaging zijn voor de tradities. Terwijl het voor een ieder duidelijk zou moeten zijn dat we in de huidige economische, politieke en sociale sectoren op de Antillen bijzonder veel behoefte hebben aan waarlijk creatieve gedachten om de vastgelopen situaties tot oplossing te kunnen brengen.

Zij die anders denken durven hier niet voor uit te komen uit vrees voor de macht van het vooroordeel. Bij vele Antilliaanse studenten is deze vrees zelfs zó groot dat zij intussen het denken verleerd hebben.

Wat niet wegneemt dat onze taak voor ons ligt:
Het aantonen dat díe samenleving het gezondst is, die waarlijk streeft naar eén harmonie tussen handelen en wensen van de leden van onze gemeenschap. En op iets langere termijn streven naar een politieke partij, die zich op de wetenschap der menselijke verhoudingen fúndeert en dus een algemeen geldig standpunt vertegenwoordigt.

Hierbij dient de definitie van vrijheid gehouden te worden: Enerzijds de bevrijding van uitwendig verslavende factoren als: economische uitbuiting, rassendiscriminatie, armoede, ziekten enz. En anderzijds de bevrijding van innerlijk verslavende factoren als: onwetendheid, vooroordeel, zelfbedrog en bijgeloof. (Bertrand Russel: Bijgeloof is elk geloof dat enkel op traditie en emotie berust) De vrijheid zal dus niet beoordeeld moeten worden naar het aantal -ismen die zij mogelijk maakt om de samenleving te verwarren en het daardoor gemakkelijk te maken,

mensen van hun vrijheid te beroven en evenmin dient zij beoordeeld te worden naar het alles mogen zeggen. Reeds Frederik de Grote heeft deze grove kortzichtigheid op cynische wijze aangetoond door te verklaren: Mijn volk en ik hebben een overeenkomst gesloten die uitnemend werkt, Zij mogen alles zeggen wat zij willen, en ik doe alles wat ik wil.

++++++++++++++++++
==================

NEDERLANDSE ONTWIKKELINGSHULP
=============================

In de nota dd. 27 december 1965, van de Minister zonder portefeuille, "belast met de aangelegenheden betreffende de hulp aan onderontwikkelde gebieden", mr. Th.H. Bot, aan de voorzitter van de Tweede kamer der Staten Generaal, mr. van Thiel treffen we alle bijzonderheden aan over de in 1965 goedgekeurde ontwikkelingsprojecten.

Men moet weten dat het jongste nederlandse programma van techniesche bijstand aan onderontwikkelde gebieden een programma inhoudt van mede-financiering van ontwikkelingsprojecten van niet-commerciële particuliere organisaties. Welnu, een snelle blik in dit openbaar document, doet ons snel begrijpen wat het Kabinet, in dit geval minister Bot in het bijzonder, onder niet-commerciële particuliere organisaties verstaat.

In Bijlage A treffen wij de projecten, welke in december 1965 door een overeenkomst met de aanvrager waren geformaliseerd: Een technische school in Diang, Kameroen; aanvrager het bisdom Doumé, vertegenwoordigd door mgr. L. van Haygen, bisschop van Doumé. Nederlandse bijdrage ƒ 751.464. Drie huishoudscholen in Senegal; aanvrager het aartsbisdom Dakar, vertegenwoordigd door pater Louis Galopin CSSP.Nederlandse bijdrage ƒ 652.072,50. Een drukkerij-uitgeverij te Manilla op de Phillipijnen; aanvrager de Congregatie van de missionarissen van het H.Hart. Nederlandse bijdrage ƒ 358.242.

Zoals u reeds zelf kunt konstateren de ontwikkelingshulp gaat via Bot naar de missie, de katholieke niet-commerciële particuliere organisaties komen het eerst aan "bod". Maar om de anders denkende confessionelen niet voor de borst te stoten is er kennelijk een bijlage B aan dit document toegevoegd. Bijlage B bevat een dertiental projecten die eveneens zijn goedgekeurd en waarvoor thans overeenkomsten in voorbereiding zijn of waaromtrent nog onderdelen besproken moeten worden: In Zambia een viertal scholen, aangevraagd door The Christian Council of Churches. Totale nederlandse bijdrage ƒ 496.000. Nog een huishoudschool in Zambia, ditmaal aangevraagd door het bisdom Abercorn. Nederlandse bijdrage ƒ 47.000. Een technische school te Santiago de Chile aangevraagd door de technische school Alberto Hurtado, vertegenwoordigd door broeder H. Lukkezen. Nederlandse bijdrage ƒ 441.872. Een middelbare meisjesschool te Takoradi, Ghana, aanvrager mgr. J.K. Amissah, aartsbisschop van Cape Coast. Nederlandse bijdrage ƒ 500.000.

En zo kunnen we doorgaan, alle resterende projecten die eveneens goedgekeurd zijn, zijn aangevraagd door religieuze instellingen. Men kan dit verifiëren in de reeds eerder genoemde openbare nota van 27 december 1965 no.3; zitting 1965-1966:8308

Hierbij zij duidelijk en uitdrukkelijk gesteld dat wij er in

het geheel niets op tegen hebben dat religieuze instellingen zich met ontwikkelingshulp bezig houden. Wel willen wij hier er op wijzen dat er discriminatie plaatsvindt bij het toewijzen van ontwikkelingshulp door Nederland. Minister Bot bevoordeeld zeer duidelijk de religieuze instellingen en met name de katholieke organisaties.

Natuurlijk zal men met de argumentatie aankomen dragen dat er van de kant van niet religieuze instellingen geen aanvrage voor bijstand is ingediend. Dit is de gebruikelijke dooddoener en daar trappen wij niet in.
Voor ons is het duidelijk dat de Nederlandse ontwikkelingshulp, zeker onder Bot het oude liedje van missie en zending is en dat moet maar eens gezegd worden, ondanks alle religieuze lange tenen.

ENK.

X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-

AMERIKA'S DOEL IN AZIE

Waarschijnlijk zullen velen de eerste ogenblikken verwonderd en niet begrijpend opkijken wanneer zij de vraag gesteld krijgen waarom Amerikanen in Azië, met name in Viet-Nam oorlog voeren.

Voor velen, wellicht de meesten, is dat namelijk een uitgemaakte zaak. Indien men de hoogste Amerikaanse woordvoerders gelooft,-en dat doen velen in het Westen-, dan vechten en sterven Amerikanen er om de vrijheid en de zelfbeschikking van het volk in Zuid-Vietnam te beschermen tegen kommunistische agressoren uit Noord-Vietnam.

De amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, liet zich in begin december van het afgelopen jaar ten overstaan van tientallen miljoenen TV-kijkers in de Ver. Staten in de volgende bewoordingen over "Viet-Nam" uit: "Het werkelijke probleem is of Zuid-Vietnam met rust gelaten zal worden om haar eigen leven te leiden zoals het Zuidvietnamese volk zelf bepaalt dat het zal zijn -vrij van een poging door Hanoi hem met geweld een politiek systeem op te leggen....
Er zullen geen onderhandelingen plaatsvinden die de vrijheid en de veiligheid van Zuid-Vietnam overleveren(aan Hanoi)....
Onze oorlogsdoeleinden hebben te maken met vrede in het gebied en met de veiligheid van Zuid-Vietnam. Of Hanoi laat Zuid-Vietnam met rust of zij doet dat niet. Laat zij Zuid-Vietnam niet met rust, dan zullen wij Zuid-Vietnam steunen...
Wij aanvaarden de zienswijze niet dat de inbreker of de rover het recht heeft ergens op louter omdat hij de poging onderneemt het te krijgen" Alsdus Rusk. Duidelijker kan het nauwelijks, huichelachtiger echter evenmin.

Ofschoon de meeste massa-media met de amerikaanse wolven in het bos der geschiedsvervalsing meehuilen, is het feit niet onbekend dat het niet de kommunistische Vietnamezen uit het Noorden zijn die reeds meer dan 20 jaar de Vietnamezen in het Zuiden van het land de kans niet geven, via de stembus, over hun lot te beschikken. Degenen die het gehele Vietnamese volk dit recht reeds een generatie lang onthouden zijn de zich om

hun demokratie en vrijheid roemende Amerikanen, althans, de politieke leiding der Ver. Staten gesteund door een meerderheid der niet beter wetende bevolking van dat land.

Uit officiële verklaringen en uit daden van de amerikaanse staatsleiding in heden en nabij-verleden blijkt duidelijk dat die leiding geenszins van plan was, noch is, Zuid-Vietnam,-en wat dat betreft geheel Azië-, met rust te laten. Waarom zij het vietnamese volk het recht onthouden heeft per volksstemming over zijn toekomst te beslissen spreekt uit het doel dat de suksessievelijke amerikaanse regeringen en militair-ekonomische machtsgroepen in de Ver. Staten in werkelijkheid in Azië nastreven.

Wat is het doel dat de heersende groepen in de Ver. Staten in Azië nastreven? Zijn 'vrijheid, veiligheid en zelfbeschikking van het volk in Zuid-Vietnam' werkelijk de motieven die de amerikaanse regeringen en Volksvertegenwoordiging honderdduizenden jonge amerikanen ver van huis in een hen vijandige natuurlijke en menselijke omgeving doet sturen om te vechten en te sterven? Of zijn hun fraaie uitlatingen afgemeten voor massa-konsumptie ter verwerving van steun bij de massa, daarmee de schijn van een demokratie ophoudend?

Met zekerheid kunnen wij de laatste vraag niet bevestigend antwoorden. Wel menen wij over ondubbelzinnige aanwijzingen te beschikken voor de eventuele juistheid van zo'n bevestiging. En wel in de vorm van verklaringen van officiële amerikaanse woordvoerders.

Zo verklaarde medio verleden jaar de toentertijd speciale afgezant van de amerikaanse president in Azië, Henry Cabot Lodge, dat indien er een regime in Saigon(Zuid-Vietnam) zou komen die de amerikanen zou verzoeken het land te verlaten de Ver. Staten geen ander alternatief zouden hebben dan de macht en de oorlogvoering in Zuid-Vietnam geheel aan zich te trekken om zodoende de strijd tegen de kommunisten voort te zetten. M.a.w., zelfs al zou een (anti-kommunistisch) regime in Zuid-Vietnam, -welk regime per definitie bij de gratie van de Ver. Staten bestaat zoniet door hen is aangesteld-, de oorlog willen staken de Ver. Staten dit niet alleen zouden weigeren maar ook nog eens de bevolking, tegen haar wil in, zouden dwingen de burgeroorlog voort te zetten, op straffe zelf gebombardeerd en vergiftigd te worden.(hetgeen dan ook geruime tijd gebeurt) Voorwaar, een van demokratie en vrijheidszin getuigend beleid.

De strijd van het vietnamese volk geleid door het Nationaal Bevrijdings Front en, sinds de amerikaanse uitbreiding en intensivering van de oorlog, ook door Hanoi in het Noorden, is gericht op hereniging van het land en verwerving van nationale onafhankelijkheid zoals door de Overeenkomsten van Genève in 1954 waren voorzien. De enige deelnemer aan de konferentie in 1954 die weigerde de Overeenkomsten, die in werkelijke vrede in Zuid-oost Azië voorzagen, door ondertekening te bekrachtigen was de Ver. Staten. De amerikaanse regering weigerde dit waarlijk niet zonder reden. De Overeenkomsten strookten namelijk niet met het doel dat zij en de militair-ekonomische machtsgroepen in de Ver. Staten in Azië beoogden.

Vierkant en onomwonden noemde de amerikaanse assistent-staatssekretaris voor Zaken Het Verre Oosten betreffende, W.S. Robertson, tegenover een subkomité van het Komité van Gevoteerde Gelden van het amerikaanse Huis van Afgevaardigden(Volksvertegenwoordiging) het werkelijke doel der verenigde Staten

in Azië: amerikaanse overheersing gedurende een onbepaald aantal jaren.

Ofschoon sinds Robertsons's verklaringen voor genoemd subkomité precies twaalf jaar verlopen zijn, lijken zij weinig of niets van hun geldigheid en aktualiteit verloren te hebben.

Amerikaanse officiële woordvoerders hebben bij herhaling benadrukt dat het amerikaanse beleid inzake Viet-Nam sinds 1954 niets is gewijzigd. Niemand minder dan de amerikaanse vice-president Hubert Humphrey zei bij de Konvokatie van de encycliek Pacem in Terris(Vrede op Aarde) in New York in februari 1965: "Ons doel in Zuid-oost Azië is heden wat het in 1954 en wat het in 1962 was" In 1954 liet Robertson geen twijfel bestaan wat dat doel was. De vragen en antwoorden tijdens een verhoor van Robertson door eerdergenoemd subkomité laten wij hier volgen. Zij geven een scherp beeld van de amerikaanse politiek in Azië. Het verhoor werd gepubliceerd door het U.S. Government Printing Office in Washington. Wij ontlenen de hierna volgende passages aan het Amerikaans-liberale maandblad The Progressive van december 1965(blz. 37,38) Namens het subkomité stelde een zekere F.R. Coubert de vragen.

Mr. Coubert: Terugkomend op uw opmerking over China..... verstond ik het juist dat u zei dat de kern van het huidige beleid ten aanzien van China en Formosa is dat er een konstante dreiging van militaire aktie vis-a-vis Rood China levend gehouden moet worden in de hoop dat op een of ander moment er een interne ineenstorting zal plaats vinden?
Mr. Robertson: Ja mijnheer, dat is mijn idee.
Mr. C.: Met andere woorden, een koude oorlog gevoerd onder leiding van de Verenigde Staten, met konstante dreiging van een aanval op Rood China geleid door Formosa en andere groepen in het Verre Oosten, militair gesteund door de Verenigde Staten?
Mr. R.: Ja.
Mr. C.: Neemt u mij niet kwalijk dat ik hierop doorga, maar voor mij is het verschrikkelijk belangrijk om heel precies te zien waar u heren heenstuurt omdat ik graag zou weten waar wij heengaan. Betekent het fundamenteel niet dat de Verenigde Staten proberen voor een onbepaald aantal jaren amerikaanse overheersing in het Verre Oosten te handhaven?
Mr. R.: Ja, precies.
Mr. C.: Dat is de essentie ervan, nietwaar?
Mr. R.: Dat is de essentie ervan.
Aldus werd in januari 1954, kort voor de ondertekening van de Overeenkomsten van Genève, het doel en het beleid van de Ver. Staten in Azië omschreven.

Indien nu het doel en het beleid van de Ver. Staten sinds 1954 niet wezenlijk is veranderd, waar het inderdaad op lijkt, dan hoeft de hele gang van zaken in Viet-Nam niet zo ondoorzichtig en gekompliceerd te zijn als vele kranten en kommentatoren doen voorkomen.

Intussen stelt de politiek leiding der Ver. Staten met een grenzeloze huichelachtigheid en cynisme het voor alsof zij de Geneefse Akkoorden werkelijk aanvaardt als basis voor een regeling van het konflikt in Viet-Nam. Doch mét het werkelijke doel der Ver. Staten in Azië is ook de houding van de Amerikaanse politieke leiding ten aanzien van de zelfbeschikking van het Vietnamese volk in feite niet veranderd, getuige de recente uitlatingen dienomtrent van de amerikaanse minister

van buitenlandse zaken Dean Rusk. Op een vraag van journalisten of de amerikaanse regering een stembusoverwinning van het Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam, dus van de 'kommunisten', zou aanvaarden, antwoordde Rusk onlangs boudweg dat het volk in Zuid-Vietnam het Bevrijdingsfront(de zogeheten Viet-Cong) niet zal kiezen en dat de 'kommunisten' bij eerlijke verkiezingen in Zuid-Vietnam niet kunnen winnen...... Een duidelijker vertoon van kwade wil is niet denkbaar, dunkt ons.

De hardnekkigheid waarmee de politieke leiding der Ver. Staten een werkelijke en duurzame oplossing van het Vietnamese probleem saboteert moet verklaard worden uit de zeer reeële vrees dat het Bevrijdingsfront met zijn in drie-kwart van Zuid-Vietnam reeds ten dele uitgevoerd socialistisch program op demokratische wijze de overwinning zal behalen.

Rusk's uitlating laat geen ruimte voor twijfel omtrent de onoprechtheid van de amerikaanse regering inzake een oplossing van het Vietnamese probleem. De Verenigde Staten van Noord-Amerika beschikken echter over een militaire en ekonomische macht van zodanige omvang dat zij zo goed als ongestraft een politiek als de huidige t.a.v. Vietnam kunnen voeren. Althans momenteel nog beschikt blijkbaar geen staat de macht(en de wil) de politieke leiding der Ver. Staten tot een niet-reaktionnaire politiek t.a.v. het vietnamese volk te 'bewegen'. Dit tot grote ramp van alle volken in de onderontwikkelde landen die trachten zich van armoede en achterlijkheid te bevrijden en hiertoe een socialistisch maatschappij-systeem kiezen.

Het zou naïef zijn te geloven dat een gelijkelijk beestachtige politiek zoals die door de Ver. Staten in Viet-Nam de laatste jaren wordt gevoerd ook elders in de onderontwikkelde wereld door haar niet zal worden toegepast, wanneer zij meent dat haar machtspositie in de wereld en haar imperialistische belangen bedreigd worden.

++++++++++++

Uit het Algemeen Handelsblad van 22 dec. 1965:
VS-luchtmacht vernietigt rijstoogst.
De Amerikaanse luchtmacht in Vietnam is afgelopen voorjaar een aktie begonnen om de te velde staande rijst te vernietigen in gebieden die door de Viet-cong worden beheerst. Dit meldt de New York Times.
De redaktie van KAMBIO wil hierbij aantekenen dat het franse persbureau A.F.P. reeds in maart 1962 van deze praktijken door de Amerikanen gewag maakte.

Uit het Algemeen Handelsblad van 6 jan. 1966:
VS-taktiek van verschroeide aarde.
De Amerikanen zullen in alle Zuidvietnamese gebieden die door de Viet-Cong worden overheerst, een taktiek van verschroeide aarde gaan toepassen: huizen en te velde staande gewassen zullen worden vernietigd. Tot voor kort wilden de Amerikanen deze taktiek van de Zuidvietnamezen, die haar al eerder hadden toegepast niet overnemen, maar in het laatste weekeinde zijn zij daarmee toch begonnen in de rijstvelden ten westen van Saigon. Mariniers verbrandden in een dorp waar op hen was geschoten alle huizen, kapten alle bananenbomen om, sloegen kookpotten stuk en sneden matrassen aan stukken....In een straal van 3 km staat thans geen huis meer overeind. Luchtbombardementen zullen voortaan in deze gebieden worden uitgevoerd zonder voorafgaande waarschuwing.

EEN KONGRES OVER DE POLITIEKE ONTWIKKELING IN AFRIKA

Van 14-18 december j.l. werd in Tilburg onder bovenvermelde titel een kongres gehouden waarvan officieel de organisatie berustte in handen van enige studentenstudieklubs.

Opzet zou zijn de bevordering van het informele kontakt tussen afrikaanse en europese studenten, en aan de hand van lezingen van "ter zake kundigen" tot inzicht te komen van de problematiek van Afrika in ontwikkeling.

In werkelijkheid was het een schoolvoorbeeld van "brain washing" voor de "Western way of life"; aangeprezen in de lezingen en ten toon gesteld in die programmapunten, die door de sponsororganisaties waren verzorgd.

Kort weergegeven stelden de lezingen het volgende:

1. Noodzaak van positiebepaling van de vroegere koloniale mogendheden: om duidelijke drogredenen zou de enigst reële mogelijkheid zijn de voortzetting van de historisch zo voortreffelijk gebleken samenwerking met Europa, d.w.z. de EEG. Interessant was de slot-oproep aan de aanwezige Afrikanen zich uitsluitend met de studie en zeker niet met politiek bezig te houden.
2. Noodzaak van het zoeken naar een eigen ideologie: door openbreking der oude famiale en tribale verbanden dreigt Afrika ten prooi te vallen aan wezensvreemde ideologieeën als Kapitalisme en Communisme; hiertegen moet zij haar eigen "Afrikaans socialisme" stellen onder de heilzame leiding van de Christelijke Kerk. De lezing muntte uit door onduidelijkheid van begripsinhouden.
3. Noodzaak van positiebepalijg tegenover "de sirenenzang van de ideologie" van niet-koloniaal belaste landen: hierbij werd een overzicht gegeven van de door Moskou en Peking gebruikte methoden tot "infiltration" en van "subversive activities" etc. etc. Hoewel ze feitelijk van grotere goodwill getuigen dan de Westerse "samenwerkingsvormen" moest spreker ze afwijzen vanwege de "ulterior aim behind": een communistische wereldoverheersing. Ook Afrikaanse ontwikkelingen als die van Ghana e.d. waren gevaarlijk, omdat hierbij zaken zouden zijn gebeurd, die "we here in Europe" niet konden slikken.
4. De pasverworven formele vrijheid blijft een fiktie als zij geen ekonomische realisatie vindt; het grootste struikelblok hierbij zou de onderlinge konkurrentie-positie der (West-)afrikaanse landen zijn. Onder het mom van beroeps-inkompetentie werd niet ingegaan op oorzaken van ontstaan en kontinuatie hiervan, noch op de mogelijke oplossingen. Bepaald huichelachtig was de opmerking dat de Westerse zakenwereld hoegenaamd geen belang stelt in de politieke struktuur van het operatiegebied.
5. Ondanks de ternauwernood op gang gekomen problematiek van nationale konsistering, is nu reeds onderlinge samenwerking en integratie vereist: mijlpaal is de oprichting van de Organisation for African Unity, haar testcase de kwesties South Rhodesia en South Africa. Helaas gingen hier de ongetwijfeld goede bedoelingen geheel verloren door voortdurende gedachtensprongen, kennelijk gevolg van een onvoldoende voorbereiding.
6. Complicaties bij het eenheidsstreven is de op historische banden berustende blokvorming: deze lezing bestond uit een historisch en formeel overzicht van de EEG-associatie en een lofzang op de voortreffelijkheid ervan. Toch was het blijkbaar

nodig, om voortdurend te verwijzen naar de vrijwilligheid van de Yaunda-verdrags-aanvaarding enerzijds en naar de feitelijke zwakheid van de Afrikaanse positie anderzijds, de met het laatste samenhangende onbrettigheden waren beslist niet te danken aan kwaadwilligheid van de EEG-landen, doch behoorden nu eenmaal tot "les Habitudes de la vie économique". Al met al een verdediging van paternalistisch-kolonialistische opvattingen waar zelfs Koninkrijkstatuutverdedigers nog wat van konden leren.

Een werkelijke diskussie was vanaf de eerste dag dan ook onmogelijk. Hiertoe zouden namelijk door diskussiegroepen vanuit een rapport over de lezing vragen aan de spreker moeten worden geteld. In praktijk kwam het erop neer, dat alleen de europese probleemstelling naar voren kwam, omdat alle vragen door de diskussieleider-een of andere nederlandse "autoriteit"-werden geinterpreteerd, d.w.z. van alle politieke implikatie en scherpzinnigheid ontdaan.

Hoewel hiertegen door de afrikanen en ondergetekende fel geprotesteerd werd op de avond van de tweede dag-na diskussie met een lid van het organiserend comité waren wij met duidelijke voorstellen gekomen over -direkte diskussie met minstens eenmaal doorvraagrecht -zitting van een engelssprekende en een franssprekende Afrikaan in het diskussieforum ter voorkoming van het interpretatieprobleem etc. - vond deze 'screening' onverminderd voortgang; op de voorlaatste dag (lezing 6) werden vragen afgedaan met opmerkingen over de onbehoorlijkheid van politieke achtergrond, onduidelijkheid van schrift of gebrekkigheid van redaktie. Teleurstellende ervaring.

A.J. ten Berge

KAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAM

Aan onze abonnées

Hiermee willen wij U op de hoogte stellen van het feit dat met dit nummer KAMBIO zijn eerste jaargang afsluit. Om een even succesvolle tweede jaargang mogelijk te maken verzoekt de administratie van KAMBIO alle abonnées om VOOR 15 FEBRUARI 1966 hun abonnementsgeld te willen overmaken.

De redaktie van KAMBIO heeft gemeend ondanks sterk gestegen porto- en stencilkosten het abonnementsgeld niet te verhogen. Een jaarabonnement in Nederland BLIJFT dus Hf 5,-. Een luchtpostabonnement voor de Antillen BLIJFT N.A.f 5,-. Maakt U het ons dit jaar ook weer mogelijk hetzelfde revolutionaire elan te handhaven. Stort U dan zo spoedig mogelijk Uw abonnementsgeld!

Voor NEDERLAND voorlopig op gironummer 67.90.03 t.n.v. R.F. Pieters, Oudraadtweg 17, Delft (m.v.v. KAMBIO).

Voor CURACAO op gironummer 32.82.00 t.n.v. KAMBIO te Willemstad, Curacao, met vermelding van "abonnementsgeld" Het hoofdkantoor van het postgirobedrijf is: Wilhelminaplein 2; bijkantoor: Breedestraat 100, Otrabanda. De openingstijden zijn: Maandag t/m Vrijdag van 9.00- 14.00 uur en Zaterdag van 9.00- 12.00 uur. Of U kunt een postcheque of -wissel sturen aan de administratie van KAMBIO, E.N. Kleinmoedig, Weesperstraat 45, kamer 5, Amsterdam-C.

MBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBIOKAMBI